

MÉCSES LELKISÉG

1997. szeptember/október

IV. évfolyam. 5 szám

Máté 25,36: „...Börtönben voltam és felkerestetek.”
JOBBER LATOR

A megvetettek pasztorációját és szociális gondozását végzők lelkeségi és módszertani lapja

Internet partnerünk a TiszaNet • http://www.tiszanet.hu/MECSSES_MAJZIK/

„Miért látod meg a szálkát embertársad szemében, amikor a magadéban a gerendát sem veszed észre? Hogy mondhatod embertársadnak, hogy hadd vegyem ki a szemedből a szálkát, amikor a magad szemében gerenda van?”

(Máté 7,3–4)

A Mécses Szeretetszolgálat otthonai Szent Veronika női szállás

Jelenleg hét férőhelyű (duplájára bővíthető) átmeneti szállás és otthon szabadult nők részére, Lovasberényben. A Társaság bérlő és fenntartja az épületet. A vendégek Székesfehérvár üzemében kapnak munkát.

Szeptemberi imaszándékok

7. Imádkozzunk azokért az elítéltekért, akik a szebb és tartalmas jövőjük érdekében vállalták az általános, szakmunkás, gimnáziumi és főiskolai tanulmányokat, hogy kitartásuk gyümölcsöző legyen!

14. Imádkozzunk azokért a tanítókért, tanárokért, szakoktatókért, főiskolai tanárokért, akik lemondva jövedelmük egy részéről is, és vállalva a többletmunka fáradalmait is, képezik, oktatják, nevelik az elítélteket!

21. Imádkozzunk azokért a művészekért: írókért, színészekért, festőkért, szobrászokért, zeneművészekért, akik alkotásaikkal az önzetlen, személyválogatás nélküli szeretet sugallják!

28. Imádkozzunk a még az elítélteket gyűlölő bv. dolgozókért, hogy gyűlöletüket a törvények és a humánus talaján élő felelősségérzet, valamint a következetes követelménytámasztás gyakorlata váltsa fel!

Oktoberi imaszándékok

5. Imádkozzunk kalkuttai Teréz anya lelki üdvéért, aki a személyválogatás nélküli és a tevékeny szeretetben, mindannyiunk példaképe!

12. Imádkozzunk, hogy követni tudjuk Jézus édesanyjának, Máriának „Igent!” mondó lelkületét életünk minden napjaiban!

19. Imádkozzunk a főpásztorainkért, hogy szerető útmutatásaikkal segítsék elő a börtönpasztoráció hatékonyságát!

26. Imádkozzunk azért, hogy Egyházunk állandó diakónusai közül minél többen „Igent!” mondjanak a megvetett testvéreink gondozására!

Novemberi imaszándékok

2. Imádkozzunk a bűncselekmények áldozataiért és hozzátartozóiért, hogy elnyerjék örök üdvösségüket illetve ne veszélyeztessék azt megátalkodott gyűlölködésükkel, bosszúvágyukkal!

9. Imádkozzunk a felekezetek közötti összefogásért, közeledésért, hogy vállvetve tudjunk ellenállni a megosztó, rontó hatásoknak!

16. Imádkozzunk az ökumeniáért, hogy minél nagyobb összefogással, összeszedettséggel tudjunk Istenre figyelni!

23. Imádkozzunk azért, hogy minél többen tudjuk vállalni Árpádházi Szent Erzsébet félelmet nem ismerő tevékeny szeretetét!

30. Imádkozzunk azért, hogy az új egyházi évben hitünk jobban elmélyüljön és aktívabban végezzük vállalt feladatainkat!

A tartalomból:

<i>Dr. Majzik Mátyás</i> Humanizmus a Mécses Szeretetszolgálat tevékenységében	4
<i>Böszörményi Mária</i> Humanista törekvések a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak lelki mentésére	6
<i>Dr. Korinek László</i> Rejtett bűnözés, bűnözésábrázolás, félelem a bűnözéstől	8
<i>Henri Bialecki</i> Diakónusként az egyház és a társadalom peremén	10
<i>Iff. Lele József</i> A jót kell nemesíteni	12
<i>Molnár János</i> Világítson Erdélyben is a Mécses-lelkiség	14

Értesítés „batyus konferenciák” szervezéséről

Teljesen önköltséges, formáságmentes összefogás, lazakötöttségű találkozás, amelyre az élelmiszert és a szellemi táplálékot mindenki maga hozza a batyujában és adja azokat közre, közös fogyasztásra.

A „Batyus konferenciák” célja: A börtönpasztoráció, a büntetés-végrehajtás, a Mécses lelkiség, az ökumenizmus, az utógondozás stb. egy-egy kérdésének körbejárása. Egy szellemi műhely megalkotása.

A „batyus konferenciákra” várjuk azokat a tagtársainkat, a tevékenységünkkel, lelkiségünkkel, törekvéseinkkel egyetértőket, minden alkotóvágyó, jószándékú érdeklődőt, akik az adott témában közreműködni kívánnak.

Hivatalosan jelentkezni nem kell. Aki valamilyen segítséget igényel vagy részletesebb felvilágosítást kíván, annak a Társaság központja örömmel a rendelkezésére áll. (6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Tel./fax: 62/495-592).

Az összefogásokat egy-egy témakörben tervezzük megrendezni. Minden jobbító szándékú javaslatot köszönettel várunk.

Az első „batyus konferencia”

Helyszíne: Szeged-Tápé, Heller köz 6.

Ideje: 1997. november 8., szombat 10–14 óráig. (A megadott időpont előtt és után 1-1 órával már és még a helyszínen előkészületi ismerkedés.)

Témája: Az ökumenikus keresztút (stációk, formája, tartalma, elmélkedése, stb.)

Dicsértessék a Jézus Krisztus!

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia folyó év szeptemberi ülészakán jóváhagyta és megáldotta a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság Közgyűlésének határozatait. Ezek a Jobb Lator (Diszmaszt) az elítéltek, a börtönpasztoráció és a Társaság, Krisztusra mutató példaképének nyilvánították, valamint azt, hogy az emléket minden évben a nagypéntek előtti hónap utolsó péntekén ünnepeljük meg. (A püspöki konferencia erről szóló határozatát „Dokumentumok” cím alatt közölni fogjuk.)

Mit is fűzhetünk ehhez? Csupán néhány szót: „Köszönjük Urunk!” és „Alleluja!”

Meddig és mire terjedt ki a Püspöki Konferencia áldó jóváhagyása? Hivatalosan „csak” a börtönökben (rendőrségi és más fogdákbán) élő emberekre, tehát a fogvatartottakra (köztük az elítéltekre), a börtönlelkigondozás bármely formáját végzőkre: az imádkozókra és a tevékeny szeretetet gyakorlókra. Így a levelezőkre, a börtönbe bejáró lelkészekre és világi lelkigondozókra, a csomagküldőkre, a szabadulók ügyintézőire, gondozóira. A tevékenységünket támogatókra, az érdeklődőkre és a jobbítás szándékával velünk önként vagy hivatalból együttműködőkre. A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság, annak tagjaira és tevékenységének hatósugarára. Kiterjed a Mécses Lelkiségre, a megvetettek keresztútját a minden hónap utolsó péntekén az ország templomaiban, gyakorlókra...

Mindenkire, akik a megvetettekért imádkozva, gondolva, cselekedve teljesíteni kívánják Krisztus elvárását, a viszonzást nem váró, személyválogatás nélküli, az ellenségnek is megbocsátó, az ellenséget is szerető szeretetét.

Ezért, e lehetőségekért is csak azt mondhatjuk: Alleluja! Köszönjük Urunk!

Az eddig vázoltaknál még fontosabb, még nagyobb jelentőségű az a tény, hogy a Jobb Lator, mint Krisztusra mutató példakép, valamint emléknepjének elfogadása, nem csak a katolikusokra vonatkozik, de a protestáns testvéreink: a reformátusok és az evangélikusok is magukénak fogadták el. Ezért a Jobb Lator mint Krisztusra mutató példakép ökumenikus jellegű. Annál is inkább az, mert a „példakép” evangélikus a „Krisztusra mutató” pedig református kezdeményezésű kifejezések. (Dr. Harmati Béla és Dr. Hegedűs Lóránt püspök urak által)

Bizonyos vagyok abban, hogy a megismerés után, más protestáns felekezetek is elfogadják és magukénak vallják ilyentén a Jobb Lator. Most már háromszor és háromszor mondhatjuk: Alleluja, alleluja, alleluja!

Testvéreim!

A börtönökben tevékenykedő lelkipásztorok, világiak, levelezőink, csomagküldőink, a megvetettekért imádkozók, a szabadulókat előkészítő és szabadulókat

segítő gondozóink, a vallásos és „csak” a Mécses akaró elítéltek és minden útkereső! Pártfogóink és támogatóink! Ismertessétek meg a Jobb Lator a megvetettekkel és híveitekkel, környezetetekkel: és a jövő év március 27.-én pénteken, a templomaitokban, leveletekben, vallásos gyülekezeteitekben emlékezzetek meg a Jobb Latorról, aki számunkra a Krisztusra mutató példaképünké vált!

Amen!

Allegretto

Szent Gály Kata gondolataiból

Mária élettere végtelenül köznapi, de éppen ez emeli ki csodálatos egyéniségét, – úgy, mint a sima háttér, az egyszínű fal, mit azért választunk legszebb képeinkhez, hogy szépségüket még szebbé tegyük.

***

Ha nem lettél „nagy ember”,
ne sajnáld, –
csak azt, ha nem lettél jó emberré.

***

Mária az egyetlen teremtmény,
akinek nem volt szüksége megtérésre.

***

Csak emberek előtt hordhatunk álarcot,
Isten előtt nem.

***

Mária hite nagy volt Názáretben,
mikor az angyal köszöntötte őt,
nagy volt Betlehemben,
amikor a gyermeket karjára vette,
de legnagyobb a Kereszt alatt volt,
amikor kibírta
Jézus istenségének teljes napfogyatkozását.

***

Ha Máriát szemléled és örülsz neki:
a Szentháromság örömeiben veszel részt.

***

Egy édesanya
imádságába foglalja minden gyermekét,
mégis legtöbbet a problémásokra gondol,
merjük ezt hinni Máriáról is!

Dr. Majzik Máttyás

Humanizmus a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság tevékenységében

A humanizmus alapvetője és azóta is meghatározó útmutatója maga az Isten. Egyrészt azért, mert embert alkotott, de nagyjából azért, és döntő súllyal azért, hogy az embernek saját szabad akaratot adott! Szabad akaratot és az ezzel járó felelősséget! A szabad akarat, annak feltétel nélküli tiszteletbentartása – azaz a másik embertársnak az elfogadása, a máságának megalázás nélküli tudomásulvétele, az önálló személyiségének, a szuverenitásának a tisztelete, az egyenjogúság természetes voltának magától illetősége – az, amit sajátosan csak emberre vetíthetően, humanizmusnak nevezhetünk és nevezünk. Ehhez járul a másik emberért való felelősségünk tudata, valamint a partnerségi kapcsolatra törekvés igénye. A humanizmus, a hitem és a mindennapok tapasztalata alapján a személyes meggyőződésem szerint is, nem más, mint az Istentől eredő szeretet viszonzása részünkről az embertársainkhoz való pozitív viszonyulásunkon keresztül. Ősi és mindig modern, embert és társadalmat építő, nemesítő szemlélet és a gyakorlata.

Kiegyensúlyozott helyzetekben ennek elfogadása és élése természetes dolog. Az egymás tisztelete a kialakult életrend és a kialakult, az általánosan elfogadott közkerkölcs határain belül, jól érvényesül. A „ne kívánd másnak azt, amit magadnak sem kívánnál”, a „ne tedd azt, amit magadnak sem szeretnéd, ha veled tennék” és más ételiszabályok, jól működnek. De a kiegyensúlyozott helyzetek – jól tudjuk, tapasztaljuk – ritkák, rövid ideig tartók és csak az emberek szűk csoportjaiban léteznek. Általában – sajnos – kiegyensúlyozatlan viszonyokban élünk, ahol az előbbi gondolataimmal is érintett, a szabad akaratból levezetett és a kölcsönösen elvárt, és igényelt kapcsolatrendszer, elvárások nem, vagy csak egyoldalúan és torzultan működnek. Ezért is, hogy a humanista kötelességünknek eleget tudjunk tenni, a személyes és közösségi feladatunk az, hogy a lehetőségünk és tehetőségünk határain belül, a szavainkkal kifejezett ítéleteinkkel, a magatartásunkkal, a cselekvő segítőkészségünkkel, az ún. jócselekedeteinkkel, a példamutatásunkkal, a környezetünkben és a hatósugarunkban, az eltorzult és kiegyensúlyozatlan viszonyok helyreállításában működünk közre. Mindenki

ott, ahol él, dolgozik, szórakozik, ahol plussz tevékenységet vállal.

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság a megvetett emberek: a börtönben élők, a szabadultak (és a prostituáltak) lelkipozícióját, a szabadulásra való felkészítését és a szabadulás utáni társadalmi rehabilitációját végzi. Nekünk tehát e széles területen, a megvetett embertestvéreink között kell a szeretet-humanizmust példaképként bemutatni és gyakorlati módszerként alkalmazni. De ugyanakkor, a sajátos szerveződésünk okán, a lehetséges és eredményes együttélés és együttműködés érdekében a másik, az egymás elfogadása, jogainak és máságának tiszteletbentartása, az adódó problémák kulturált és sikeres, lehetőleg a még helyszínen történő elrendezése, a közös célok, feladatok végrehajtása érdekében is, a humanizmust alapelveként, együttműködési alapszabályként kell elfogadnunk és alkalmaznunk.

Szervezetünk összetétele ugyanis a világon egyedülálló. A magyar keresztény történelmi egyházak (katolikus, református, evangélikus) mellett a magyar Büntetés-végrehajtási Testület is alapítója a Társaságunknak. Az együttműködésünk egyedül lehetséges és természetes alapja, platformja a humanizmus. Ez teszi lehetővé azt, hogy közös céljaink legyenek és a közös feladatainkat megvalósíthassuk a mindannapok gyakorlatában. A humanizmus alapján azonosak a törekvéseink az elítéltek megítélésében: abban, hogy a fogvatartottak szuverén személyiségű, jogokkal rendelkező és jövővel bíró emberek. Azonosak a törekvéseink a társadalomba való normális, a közvelvárásoknak megfelelő életmódra való vezetésük megítélésében és erre való alkalmassá tételében, a személyiségük nemesítésében. Mindezt az egyén és a társadalom érdekében.

Hogyan és mi módon mutatkozik meg mindez a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság tevékenységében?

A teljességre való törekvés nélkül szeretném ezt néhány példán keresztül érzékeltetni és egyúttal a konkrét tevékenységünkbe is bepillantást engedni.

Karácsonyi csomagküldési akciók, az idén hetedszer; a csomagok névreszólóak, bennük a levelek személyhez szólóak.

Nem kívánjuk a másik emberre, a támogatásra szorult erőltetni az akaratomat és meggyőződésünket. Ennek egy piciny példája a cigaretta. Vannak olyan jószándékú segítők (szervezetek is) akik azért nem küldenek cigarettát a elítélteknek, „mert káros az egészségre!” Mi küldünk számukra cigarettát, mert tudjuk, hogy ez, a rácsok mögött valuta, amely segítségével pl. prostituálódástól menekül meg valaki.

Országos levelező szolgálatunk, kb. 250 személlyel levelez rendszeresen, olyan fogvartottakkal elsősorban, akiknek nincs más kapcsolattartásuk. A levelezés személyes hangú és természetes, partneri kapcsolatot építő. Személyiségfejlesztő hatású.

Börtönön belüli lelkipozítást jól képzett szakemberek: lelkipásztorok, világi teológusok és más alázatos szívű, magasan képzett személyek végzik. E tevékenységben

- a türelmes szeretettel a személy elfogadásával: bűncselekményével,
- hibáival, agresszivitásával együtt
- a problémáik meghallgatásával, esetleges közvetítésével vagy megoldásával
- az egyenjogúság tudatos érzékeltetésével
- a kérdéseire adott őszinte válaszadással
- a hibáit nem lekezelő, ostromozó, tudatosításával
- a lehetséges megoldások megbeszélésével
- a lehetséges segítség felajánlásával
- ha szükséges: a határozott „nem!” kimondásával
- a személyiségét nem megalázó ellentmondással...

közvetítjük a humánumot

Az elítélteknek szóló **Mécses** folyóiratunk nem oktató jellegű. Segítséget felajánló, egy lehetséges utat mutató, az emberségüket feltáró, ezzel önbizalmat is adó, az önkéntes követésre felhívó és az együttműködést felajánló szemléletet tükröz és valósít meg.

A börtönökben az elítéltek személyiségét fejlesztő **Mécses Klubok** alakulása és működése: önismeretfejlesztő, a realitásokat tudatosító, az agresszivitás megszokott és „természetes” világa helyett a humánium bemutatása, az alkalmazkodási képesség erősítése, (nem a konformizmus erősítése!) a céljuk.

Az élet valódi értelmének hitünk szerinti bemutatása – ezáltal a börtönövek is értelmet nyerhetnek

Az **elítéltek családjainak segítése** révén – melyet maguk az elítéltek kérnek, azok önbizalmát erősítjük és a családi kapcsolatát védjük

A különböző szintű iskolai és tanfolyami tanulmányok szervezésével és a költségének biztosításával az elítélteknek az önbecsülést, a börtönön belüli és szabadulás utáni munkába állítását segítjük elő.

Egy esélyt biztosítunk a szabadulás után az ördögi körforgásból való kilépésre, a reszocializációra, olyan elítéltek számára, akik ezt maguk is kérik és akarják. Ezért különböző projektú kisebb-nagyobb otthonokat tartunk fenn. Fő törekvésünk a szabadult befogadottal való együttműködés. Nem eltartani akarjuk őket, azaz nem mi akarunk számukra halat fogni, hanem a saját munkájukra is számítva, a saját lemondásukat is elvárva, halászni kívánjuk megtanítani őket. Például nagyrészt nekik kell az élelmüket biztosítani azzal, hogy állatokat nevelnek: szárnyasokat, disznót, birkát, kecskét azzal, hogy veteményes kertben megtermelik a zöldség, gyümölcsfélét, azzal, hogy pénzüket beosztják, illetve egy részüket a keresetüknek a takarékbba helyezik. Ennek eredménye: A kámi Szent József Közösségünkben már két volt elítélte vásárolt magának házat a községben és köztisztviselőnek örvendnek. A mórhalmi Mécses tanyánk egyik lakója pedig saját tanyát vásárolva vált önállóvá. Ugyancsak személyiségük fejlődését segíti, ha felelősségteljes feladatokkal bízunk meg őket: pl: bikahizlalással, vagy a strucok gondozásával. A helyüket megállókkal munkaviszonyt létesítünk, ezáltal főállású munkatársainkká válnak!

Az előítéletekkel szembeni küzdelmünkkel az elítéltek megítélésének a differenciálását, az automatikus „Feszítsd meg!” helyett a megismerésükre és a felemelkedésük érdekében kifejtett erőfeszítésekre inspiráljuk a lakosságot, elsősorban a vallásos embereket.

E célt szolgálják:

- a heti imaszándékaink
- a Mécses Lelkiség és annak minden hónap utolsó péntekén a megvetettekért imádkozott Keresztúti ájtatossága.
- a Jobb Lator c. folyóiratunk (4. évf.!) mely a szakmának is a lapja kíván lenni.

Végül az **ökumenizmus** terén is elért, nemzetközileg számon tartott eredményeink is tulajdonképpen a humánium-szeretet alkalmazása során születhettek és nevelődnek. A közöset és nem azt ami elválaszt bennünket, keressük egymásban.

(Elhangzott a Humanista Világkongresszuson
Budapesten, 1997. szeptember 5-én.)

A személy tisztelete az emberi méltóság kijár minden embernek, bármennyire elesett réteghez tartozzon is, függetlenül attól, hogy az elesettség forrása a hajléktalanság, vagy éppen az illetőnek erkölcsi fogyatékosai, bűnei."

*(Igazságosabb és testvéresebb világot!
A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele Bp., 1996.)*

Böszörményi Mária

Humanista törekvések a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartottak lelki megmentésére

„Aki az embereket meg akarja nyerni, annak szívét kell zálogul felkínálnia.”

(Adolf Kolping)

Az egyház a kinyilatkoztatás alapján vallja, hogy a gyakorlatban nincsenek erkölcsileg semleges cselekedetek, mert ezek az életben mindig jó vagy rossz célra irányulnak, és ezért erkölcsileg meghatározottak.

Ilyen erkölcsileg meghatározott tett a bűnös emberé, (fogvatartotté), de ugyanakkor a lelki gondozóé is.

Kettőjük sajtósági viszonyából adódik, hogy a lehetséges útját mindig nyitva kell hagyni, mert Isten elfogadja a kétes embert és megadja az újrakezdés lehetőségét, hogy testvérei, lehessünk egymásnak. Jézus szerint sokkal több a közös vonás bennünk, mint amit észreveszünk. Soha nem szabad kategorizálni: csak jók és rosszak vannak, mert az elavult gondolkodási rend mindig nélkülözi az istenképiséget. (Lsd. Simon! „Ha próféta volna bizonyosan tudná, ki és miféle ez, aki őt érinti: hiszen ez egy bűnös asszony” Lk, 7.39-40.)

A rendszeres, gyakori találkozás maga a tevékeny irgalmas szeretet.

Kinyilvánítása annak, hogy személyválogatás nélkül segítünk felebarátunkon, osztozunk önmaga okozta számkivetettségében.

A lelkigondozó világképe nagymértékben befolyásolja a börtönbéli találkozásokat lefolyását, kimenetelét:

- hogyan veszem fel a kapcsolatot?
- mennyire figyelek?
- mit keresek a másokban?
- mit várok el tőle?
  - elismerést
  - igazolást (önigazolást)
  - rokonszenvet
  - nyitottságot

Kalkuttai Teréz anya szerint: „A szeretet égő tűzhöz hasonlít.”

Lankadatlan égő szeretettel lehet csak vigasztalást nyújtani. Mindig az itt és most legyen tetteink irányítója, és ne a tétova tehetetlenség.

„Ne gondolja, hogy valamit is kap az úrtól a tétova ember, aki minden tettében határozatlan.” (Jk. 1. 7.)

A szeretet teremtő erővel bír. Énünk legtisztább, legjobb részét kell kivetíteni magunkból és átsugározni a másokra.

Hitelességünk legnagyobb ereje, ha együtt éljük a fogvatartottal a szentpáli gondolatakat: „Megcsonkítom ma-

gam tetteim által és Jézus mégis magához ölel, erőt ad az újrakezdéshez, a mindenkivel való megbékéléshez”.

Minden emberi lény szeretetre van teremtve, és vannak helyek, helyzetek, amikor sorsdöntő pillanatokhoz érkezünk. Jól cselekedtem-e, jól szerettem-e?

Beszélgetéseinkben tudatosítani kell, hogy nem a hitből akarjuk levezetni az erkölcsi szabályokat, hanem magából az erkölcs fogalmából, az erkölcsi problémákból emelkedünk fel a hit világába.

Döntő mozzanat a találkozásokban a lelkigondozó

- elfogulatlansága
- nem saját igazságát kereső
- félelem
- szemrehányás nélküli segítőkészsége

Ne legyen saját erkölcsi imperatívusza követelménye), csak szolgálatkész jézusi szeretete, mint Zakeusnak, a vámosnak. („Ma üdvösség köszöntött e házra, mert ő is Ábrahám fia.” Lk 19,10.)

A beszélgetések témáiból

A bűn

A bűn saját moralitásunk kudarcra is, az arisztotelészi erényesség és a kantai akarat bukása.

Az ember történelmi, társadalmi bűnös helyzetet teremt, bűnös hagyományt hoz létre, ami generációkon keresztül motiválja, sőt megerősíti bűnös léthelyzetét.

A bűnös légkörbe született ember integrálja a tőle független (objektív) rosszat és maga is rosszra hajlóvá válik (concupiscentia).

Bekövetkezik a szabadság, a moralitás csődje. Nem a jót, hanem a rosszat választja. „Bár a jót szeretném tenni, a rosszra vagyok kész.” (Róm. 7,21-22.)

Magá az áteredő bűn és az ember újra és újra történő elbukása, elutasítása az isteni igazságnak, igazolja, hogy az üdvösség nem valósulhat meg moralitás nélkül, és egy társadalom nem válhat egészségessé isteni és saját erkölcsi törvények megalkotása, elfogadása, betartása nélkül.

A lelkigondozó lelkiülete, tudása, tapasztalata által védheti, emelheti fel az elbukót, de ezt ne saját erkölcsi jóságának tulajdonítsa, hanem a jó Isten kegyelmének. Ez

azonban csak akkor érhető el, ha teljesen megnyílunk saját moralitásunk értelmére és követelményeire.

A lelkigondozó feladata együtt átélni a fogvatartottal mennyire sürgető és fontos az ember számára a legmagasabb erkölcsi posztulátumot, a jót és az erényességet elérni, és a lelkiismeret posztulátumaként, mint Szókratész vallja: „Isten hangjaként értelmezni.”

A lelkiismeret, az örök törvényből (lex aeterna) részesül (Aquinoi Szt. Tamás). Ezt az örök törvényből részesülő lelkiismeretet kell szem előtt tartva a bűnmegelőzést a már börtönben lévőkkel átgondolni, átbeszélgetni, átvive családi, baráti környezetükre.

Felébreszteni bennük – bármilyen paradoxon is – a másokért való felelősségtudatot, mert a lelkiismeret igénybe veszi az ember egész életét, s szabadságát emberieségre kötelezi és abszolút felelősségre szólítja fel.

Az isteni igazság így teremti meg a lelkiismeret szabadságát, és ez az igazság szellemi függetlenséget ad, és biztosítja a kísértések és a félelem feletti, győzelmet.

„Az Úr a te oltalmazód
az Úr védelmez jobbod felől.
Nappal nem éget a nap
s éjjel nem árt neked a hold;
az Úr megóv téged minden bajtól...”

(Zsolt 121,6)

Az akarat és az ész

A döntési szabadság belső szabadság, szabad önelhatározás.

Az akarat csak akkor lehet jó, ha nem hajlamok motiválják, hanem észről indított gondolkodó akarat.

A jó akarat – Kant szerint – kötelességből a törvény tiszteletéből cselekszik. A cselekvési szabadság külső szabadság, amit akadályoz a bebörtönzés, megbilincselés gátolt mozgástér. Cselekedeteink különbözőségei – jól vagy rosszul cselekszünk, jó vagy rossz dolgok irányítanak – motiválják tetteinket. Isten ígéje nincs megbilincselve mondja Szent Pál.

A lelkigondozó feladata a döntési szabadság morális fontosságát megértetni. Erkölcsi kötelessége mindent elkövetni, hogy az erkölcsi szabadság a legfontosabbá váljon.

Az embernek karaktere van, amelyet önmaga hoz létre, és lehetősége, hogy az önmaga által választott cél szerint tökéletesítse magát. A lelkigondozó sokat tehet annak érdekében, hogy a börtönben lévő az emberségét célként használja már bezártsága idején, majd később környezetében, embersége maga személyében, de másokéban soha ne legyen eszköz.

„Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük” (Mt. 7,12)

Kant kategorikus imperatívusza (feltétlen parancsa): „Cselekedj úgy, hogy akaratod maxímája mindenkor általános törvényhozás elvétől szolgálhasson.” (Kp. V. AS. 4.)

Etika és a hit

Az etika, mint a gyakorlati filozófia ágának keresztény értelmezése: „Tedd a jót, hogy ezáltal válj jobb emberré!” nagy mértékben motiválható válhat az elzárt, magára hagyott kétségbeesett, új életre vágyó tetteinek. Bármit akar

is az ember, mindig a jó szempontjából akarja – mondja Aquinoi Szt. Tamás.

A céloknak kétféle rendje van:

1. Az irányulás – ordo intentionis
2. A kivitelezés – ordo executionis

Kant szerint a legfőbb jó két dolgot foglal magában:

1. A moralitást (erkölcsiséget, az akarat jóságát)
  2. A beteljesülést (a moralitással arányos boldogságot)
- Arisztotelész szerint: az eudaimonia az erényes élet és a boldogság.

Az emberi élet mégis kudarcok sorozata.

A lelkigondozó akkor éri el hivatásának célját, ha pártfogoltjai közül – legalább egyesek – eljutnak arra a pontra, hogy úgy tekintsenek Istenre, mint a legfőbb jóra, akinek követése biztosítja a helyes moralitásnak.

Börtönünk az élet?

Az egyetemes kísértések a pénz, a siker, a test a javakhoz tapadnak. A szociális – ma már egyre nagyobb mértékben növekvő bűntények tettesei általánosan, vallják: jól szeretnének élni, gazdagságban gond és fájdalom nélkül.

A kívül lévők többnyire közömbösek, vagy hatalmas ellenszenv, indulat vezérli őket. Gyakran felteszik a kérdést: megéri-e egyáltalán a sokszor elbukott embert szellemileg, lelkileg támogatni? Éppen ezért útmutatásainkban, válaszainkban mindig benne kell legyen töretlen hitünk, mert a törvény kikerülése Isten kikerülése, de nem a büntető, hanem a bűnöst felemelő Istené.

A hit és a bizalom Isten ajándéka, és csak magán az emberen múlik, hogy él-e, vagy visszaél szabadságával, mert az embernek meg kell tanulnia talentumaival jól bánni, és ebben is segítőtárs a lelkigondozó.

A kétségek közötti rossz vagy helytelen gondolkodású embert kell rávezetni a helyes útra, az önmaguk legyőzése általi életre, – ez a helyes önnevelés egyik legfőbb szabálya.

Hinni kell munkánkban, hinni kell a fogvatartott nyitottságában, mert „Az embert hite teszi emberré” (Adolf Kolping).

Ha az ószövetségi zsoltárokat idézzük, számtalan intó, óvó textus vezérel a jó útra.

„Várván vártam az Urat, és hozzám hajolt,
és meghallgatta kiáltásomat,
és kivont engem a pusztulás gödréből
a sáros fertőből, és sziklára állította fel lábamat
megerősítvén lépteimet.”

Zsolt, 40,2–4

Végső konklúzióként: Az élet nem börtön, s a börtön lehet maga a tiszta világ, ha szeretettel szolgálunk embertársainknak.

A szeretet titka nem az adás, hanem az, hogyan adunk? Tudunk-e alázatosak lenni, ami jelen esetben állapotbeli kötelesség. Mint Angelo Acerbi mondotta: „A bebörtönzöttek melletti szolgálat alapja nem más, mint a szeretet.”

Dr. Korinek László

A BŰNÖZÉS VISSZATÜKRÖZŐDÉSE

Rejtett bűnözés, bűnözésábrázolás, félelem a bűnözéstől

Problémafelvetés: A 68 éves E., B. nagyváros, A. villanegyedében lakik. Az idős asszony rendszeres napi újságolvasása és esti tv-nézése alapján úgy véli, hogy a világ olyan mértékben változott és vált veszélyessé, hogy az ember jobban teszi, ha este és éjszaka otthon marad.

Unokája, S. 20 éves joghallgató teljesen más véleményen van. Ő nem számolja a nagyanyja lakása környékén bekövetkezett bűncselekményeket, és úgy véli, hogy az idős asszonyok semmivel sem válnak gyakrabban bűncselekmények sértettjeivé, mint mások. A modern látens bűnözési vizsgálatok eredményeire hivatkozik.

E. ezzel szemben, mint viszonylag tehetős asszony, főleg a kora miatt érzi veszélyeztetve magát. Nagyszámú újságcikket mutat, melyek a bűnözés állandó emelkedéséről tudósítanak. Különösen meggyőző számára az a stockholmi jelentés, amiben egy újság arról számol be, hogy rejtett kamerákkal napi 18 órán át figyeli a rendőrség a tereket, pályaudvarokat és ügyel az emberek biztonságára. E. úgy véli, hogy megemelt összegű vagyonbiztosítást köt, hogy a szerinte nyilvánvalóan fenyegető bűnözés mellett legalább a vagyoni károkat csökkentse, (Kaiser-Schöch: 1979. 49. oldal)

Az eseteírás, így első olvasásra is, jó néhány kérdést felvet. Vajon miért ítélik meg a bűnözést máshogy a fiatalok, mint az idősek, minek higgyünk a hivatalos bűnügyi statisztikának, a sajtónak, a kriminálszociológiai (látens) vizsgálatoknak, vagy az érzésünknek, jól adja-e vissza a tömegtájékoztató a bűnözést?

Kezdjük talán az információ-forrásokkal!

A bűnözésről egyéni és társadalmi szinten kialakuló képünk formálásában számtalan objektív és szubjektív tényező fejt ki egyidejűleg hatását. Nézzük először a társadalmi szinten kialakuló bűnözési kép forrásait!

Az ismertté vált bűnözésről a *bűnügy statisztikákból tájékozódhatunk. Ennek forrásai a büntetőeljárás szakaszához igazodnak. Így ismeretes az (egységes)*

- a rendőri-ügyészeti statisztika,
- a bírósági statisztika és
- a büntetés-végrehajtási statisztika.

Maga a bűnözés persze sokkal összetettebb jelenség semmint, hogy a hivatali keretek között működő apparátusok teljes terjedelemben és főleg mélységben megszámlálni, vagy mérni tudnák, éppen ezért különbséget teszünk az ismertté vált bűnözés mérése és az összbűnözés becslése között.

Az ismertté vált bűnözésnek az összbűnözéshez való viszonyát szokásos a tengerben úszó jéghegyhez hasonlítani, melynél a víz alatti részhez (az ismeretlen maradt bűnözéshez) csak becslési eljárásokkal tudunk közelebb jutni. Ezen becslési módszerek legismertebbike az ún. *látens bűnözés vizsgálati módszere*.

A rejtett bűnözést hozzávetőlegesen pontossággal három eljárással ismerhetjük meg, ezek:

1. kísérlet
2. résztvevő megfigyelés
3. megkérdezés.

Kísérlet „egy folyamat szándékos és tervszerű kiváltása” (Traxel, 1974. 80.): A bűnügyi tudományokban meglehetősen ritka, de ismert például a freiburgi kísérlet, ahol tudományos kutatók áruházi „lopássorozatot” hajtottak végre, melynek során mérték a leleplezés (melynek fordítottja a látencia) kockázatát.

„Résztvevő megfigyelés: személyek viselkedésének természetes környezetükben való tanulmányozása objektív megfigyelő által” (Friedrichs, 1973. 288.) – úgyszintén nem túl gyakran alkalmazott megoldás. Azonban ily módon vizsgálták például a rendőrszobákban egyenruhába öltöztetett joghallgatók segítségével a feljelentések mechanizmusát.

Megkérdezés, amikor kérdőív segítségével szóban (interjú): vagy írásban (önfelmérő megkérdezés) kérdéseket tesznek fel a témával kapcsolatos, reprezentatív módon összeválogatott lakossági mintának.

A látens bűnözési vizsgálatok döntő többsége megkérdezés, melyet a számbajöhető kör jellegzetességei alapján három kategóriába szokás sorolni:

1. tettesmegkérdezés
2. áldozatmegkérdezés
3. informátormegkérdezés.

1. A módszer rövid lényege, hogy a probandustól azután érdeklődnek, hogy követett-e már el valamilyen (legtöbbször konkrétan meghatározott) jogsértést. A kérdés kényes szituatív természete miatt általában megfelelően felkészített népességcsoportnál (pl. joghallgatók) kerül alkalmazásra.

2. A leggyakrabban használt ún. áldozati, megkérdezéseknél a kísérleti személyek az őket ért jogsértésekről számolnak be. Ez a módszer tudja többek között legegyszerűbb módon tisztázni a közvetlen érintettségéből fakadóan például a feljelentések elmaradásának okait, valamint a bűnözés viktimológiai vonatkozásait.

3. A megkérdezett (itt informátor) arra ad felvilágosítást, hogy az általa ismert személyek követek-e el – maguk, vagy sérelmükre – büntetendő cselekedetet. Bár ezen az úton szerezhető mennyiségileg a legtöbb értesülés, azonban ezek megbízhatósága – a két előző módszerhez képest – a legkisebb.

A látens bűnözés kutatására kidolgozott módszerek – hasonlóan a társadalomtudomány szinte valamennyi eljárásához – csak korlátozott hatékonyságúak, és ennél fogva eredményeik csak korlátozott pontosságúak. A módszer hatékonyságát kivált az alábbi tényezők rontják. Nem mindig sikerül meggyőzni a megkérdezettet az *anonimitásról* (arról, hogy a tapasztalatai közreadásából semmi hátránya nem származik). Zavarók lehetnek az emlékezeti hibák.

A megkérdezettek erősen szóródó *műveltségi színvonala* ugyancsak korlátozza a kérdések egyforma értelmezéseit. A nyert adatok *igazságtartalmára* ritkán adódik ellenőrzési lehetőség, míg általánosíthatóságuknak legnagyobb korlátja a minta reprezentativitása.

Más-más okból viszonylag kevés adatot tartalmaznak a kábítószer-, a gazdasági-, a politikai-, vagy a családon belüli jogsértésekről. Úgy tűnik, hogy az áldozatmegkérdezésekben a probandusok a túl enyhe eseteket elfelejtik, a túl súlyosakra pedig nem szívesen emlékeznek vissza.

Az alacsonyabb műveltségűeknek *verbaltizációs nehézségeik* lehetnek, egyesek keverik az időpontokat (telescoping). A kutatások más-más kérdésekkel dolgoznak, standardizálás híján ezért *nehezen összehasonlíthatók*. A túl súlyos jogsértések a vizsgálatokban ritkán fordulnak elő, ezért az ilyen jellegűekre nehéz jó következtetéseket tenni.

A fenti korlátok és nehézségek ellenére mára már elfogadott technika a közvéleménykutatászerű vizsgálat, mindenekelőtt a „victim survey” az áldozati vizsgálat.

Ezek céljai, hogy adatokat nyerjünk:

- az össz-bűnözés becsült mértékéről, eloszlásáról, fejlődéséről,
- az áldozatról, áldozattá válásról, ennek kockázataról,
- a biztonságérzetről, az elszenvedett jogsértés anyagi-, erkölcsi-, pszichikai káiról,
- az áldozat-, nem áldozat különbségről, a sebezhetőségről,
- a bűnügyi igazságszolgáltatás hatékonyságáról, elfogadásáról, a feljelentésről stb.

Összességében azonban elmondhatjuk, hogy a hivatalos bűnügyi statisztikából nyert „ismertté vált bűnözés” és a látens bűnözés kutatásából nyert „rejtett bűnözés” együtt, komplex módon segít a bűnözés megismerésében.

Épp a modern látens bűnözési vizsgálatok derítették fényt persze a hivatalos bűnügyi statisztikák számos fogyatékoságára is. Így például bár tudtuk, hogy a büntetőeljárások döntő többsége lakossági feljelentéssel indul, vagyis a „törvény szeme az állampolgár szeme” (és amit a lakosság nem „enged fel” a hatósági szankcionálás szintjére az lesz a látens bűnözés), ugyanezek a vizsgálatok derítették fényt arra is, hogy a bűnüldöző szervek – bár más szempontok alapján – de maguk is válogatnak a feljelentett ügyek között és némelyekben esetleg nem indítanak nyomozást. Ez az ún. *hatósági szelekció*, melynek a rövid lényege a következő: A rendőrség, mint totális és bürokratikus, továbbá viszonylag zárt szervezet, a társadalmi elvárásokból következően eredménycentrikus. A szervezet létének és fontosságának igazolását – paradoxon módon – nem a (nehezen mérhető) közbiztonság fokozódásával, hanem a felderített bűncselekmények arányának növelésével érheti el. Távoll állunk attól a helyzettől, hogy a rendőrség munka híján tétlenül várakozzon egy-egy újonnan bekövetkező bűncselekményre, ellenkezőleg, viszonylag szűkös személyi és tárgyi erőforrásait a jog és a közvélemény által determinált korlátozó feltételrendszer keretei között kénytelen működtetni, és pedig hierarchiája minden szintjén. Amennyiben szervezeti értelemben rugalmas akar maradni, ezen kívül még bizonyos tartalékkapacitásokat is készenlétben kell tartani. Ez a bűnüldözési hierarchia legalsó szintjén azt jelenti, hogy a feljelentés aktusa során, az azt felvevő rendőrségi alkalmazottnak döntenie kell arról, hogy ezt a feljelentést a látens bűnözés szintjéről felengedje a hatósági apparátussal történő bűnözés szféráiba. Természetesen nem állítjuk, hogy ez döntés tudatos, sokkal inkább van okunk feltételezni automatikus jellegét, amelyet bizonyos jogszabályi értékhatárok, feltételek stb. is támogatnak. A rendőrségi döntéshozónak, mint minden racionálisan gondolkozó „szervezetembernek”, mérlegelnie kell a (biztos) ráfordítás és a (csak jövőben esedékes) hozam viszonyát, s már csak szervezete egészének – általa akkor és ott is képviselt – presztízse érdekében ezt a viszonyt maximálnia kell.

Emiatt aztán előáll az a helyzet, hogy a felderítési arányszámot növelni kívánó rendőrség az eleve reménytelennek látszó kisebb súlyú ügyekben (pl. visszapillantó tükör letörés) eltanácsolni igyekszik a feljelentőt.

Vagyis, mint a fenti példa is mutata, a rendőrségi-ügyészeti statisztikában testet öltő ismertté vált bűnözés” is már voltaképpen egyfajta sajátos szelekte, válogatása a bűnözés valóságának.

(folytatás a következő számban)

DIAKÓNIA: A SZERETET, AZ IGE ÉS AZ OLTÁR SZOLGÁLATA

(Diakónusok az egyház és a társadalom peremén élők lelkipásztori gondozásában)

Henri Bialecki

Diakónusként az egyház és a társadalom peremén

A szerző 1976 óta állandó diakónus Belgiumban, nős, három gyermeke van, polgári foglalkozása műszaki rajzoló. 1987-ben korengedménnyel nyugalmába vonult, hogy munkahelyét átadja egy fiatalabb munkanélküli kollégájának. Nyugalomba vonulása óta diakónusi tevékenységét elsősorban börtönben lévők között végzi. Beszámolója megjelent: Diaconia Christi 1990/1. 9–12. o. (Kissé rövidített fordítás)

Jelenleg Belgiumban 490 állandó diakónus tevékenykedik, 4–5 kivétellel valamennyien polgári foglalkozásuk mellett gyakorolják a szent szolgálatot. A börtönben dolgozó diakónusok állami fizetést kapnak.

Küldetésem mindenekelőtt azokhoz szól, akik a társadalom és az egyház peremére szorultak

Néhány évvel ezelőtt felkeresett egy pap és megkért arra, hogy látogassak meg egy problémákkal küszködő lengyel családot. Kiderült, hogy a pár nem él házasságban, mivel a férfi katolikus pap volt. A fiatal tanítónőnek volt egy saját gyermeke s akkor várták a születendő közös gyermeküket. E kapcsolata miatt a családja megszakított az asszonnyal minden érintkezést. A férfi az Egyesült Államokba szeretett volna kivándorolni, s az ókatolikusok között szeretette volna papi tevékenységét folytatni. Azonban senki sem akarta meghallgatni, minden segítséget megtagadtak tőle. A kivándorlásból végül nem lett semmi. További problémát jelentett az anya és a születendő gyermek kórházi ellátása, mivel sem társadalombiztosításuk, sem elegendő pénzük nem volt. Feleségem segítségével mégis térítésmentesen felvételt nyert egy katolikus kórházba. Végül tartózkodási engedély híján kiutasították őket Belgiumból. Jelenleg Németországban élnek, a férfi egy ókatolikus közösség papja.

Az egész esetben a férfi szavai hatottak rám megrendítő erővel: „senki sem hallgat meg, senki sem akar segíteni rajtam: sem a lengyel, sem a belga hatóságok, sem a lengyel, sem a belga egyház.” Milyen keserves lehetett ennek a családnak megtapasztalnia, hogy kiszorultak a társadalomból is és az egyházból is.

Az egyházközségben ehhez hasonló sajátos esetekkel foglalkozom: olyan szülők gyermekét keresztelek, akik nem kötöttek, vagy nem köthettek házasságot, s akik gyakran a legszegényebbek közül kerülnek ki. „Nem vagyunk házasok, de szeretnénk ha megkeresztelnék a gyermekünket” – mondják. A válaszom ilyen esetekben gyakran így hangzik: „Az a fontos, hogy megtették ezt az első lépést, az a fontos, hogy vállalták a gyermekáldást, komolyan veszik a családi életet.”

Gazdag nyelvtudásom hozzásegít ahhoz, hogy kapcsolatba kerüljek olyan – főleg külföldi – családokkal, akik idegenül érzik magukat az egyházi közösségben. Tavaly

például közreműködtem egy lengyel – francia pár házasságkötésénél. A vőlegény Lengyelországból érkezett, s elérékenyedett, amikor azt mondtam neki, hogy én képviselem a szüleit, akik nem jöhettek el Belgiumba az esküvőre. A szertartáson inkognitóban részt vett a vőlegény egy ismerőse, az akkori lengyel kommunista vezetés egyik minisztere is feleségével és leányával. Amikor a Miatyánkot imádkoztuk közösen, a kommunista miniszter ajkai is megmozdultak. A szertartás után hosszasan beszélgettünk az egyházzal, a szolgálattal.

Összefoglalva: diakónusi tevékenységünkkel nem arra törekszünk, hogy saját elkülönült közösséget építsünk azoknak az egyházi struktúráktól elidegenedett embereknek, akik megállnak a templom küszöbén s nem akarnak beljebb lépni.

Hivatásunk számukra a mai egyház jele, a remény az irgalom vagy egyszerűen a szeretet jelképe.

A munkahelyen

Korábbi munkahelyeimen, ahol műszaki rajzolóként dolgoztam, egyaránt közel kerültem a mérnökökhöz és a munkásokhoz is. Kezdetben nem tudták rólam, hogy diakónus vagyok. Később azonban kiderült, hogy ki vagyok. Ettől kezdve már nem egyszerűen kollégájuknak tekintettek. Ez érvényes az előljáróimra is. Amikor négy szemközt maradtam velük, gyakran kezdtek el lelki, lelkiismereti problémáikról beszélni, feltételezve, hogy megérttem őket.

Egyszer nagypénteken sztrájk volt a gyárban. A szak szervezeti vezetők éjjel-nappali sztrájkorséget szerveztek az üzem bejáratához. Nagypénteken délután keresztutat kellett volna tartanom a templomban. Szívesebben mentem volna a templomba, annál is inkább, mert nem értetem egyet a sztrájkjal. Ennek ellenére mint szakszervezeti tag a kollégáimmal is szolidáris akartam maradni. Ez a délután valódi „keresztút” volt a számomra.

Összefoglalva: Jean Huard püspök írja „Az evangélium tanú a világ szívében” című írásában: *Mindenekelőtt*

a missziós helyzetben lévő egyházra érvényes, hogy ott tegyen tanúságot Krisztus evangéliumáról, ahol az emberek élnek." Ez minden megkereszteltre is vonatkozik. Különösen vonatkozik azonban a diakónusra, akinek az egyház megbízásából kötelessége az evangéliumi lelkületről tanúságot tennie, különösen azokon a területeken, ahol a hivatalos egyház gyakran nincs kellőképpen jelen: ez pedig különösen érvényes a munka világára, a munkahelyekre.

A börtönben: „az egyház a mi szintünkön”

Feleségemmel együtt tagja vagyok egy bizottságnak, amely a börtönből szabadultak társadalmi beilleszkedését hivatott segíteni. Börtönbüntetésük során felkeresem azokat az elítélteket – elsősorban a hosszú börtönbüntetésüket töltőket –, akik ezt igénylik. Legtöbbször külföldiek. A közelmúltban meglátogattam egy francia elítéltet, aki egy egész Nyugat-Európára kiterjedő bünszövetkezet feje volt. Azt szerette volna, hogy a barátnője közös gyermekükkel együtt Svájc-ból Belgiumba költözzön. Hosszas utánajárás után találtam lakást és munkahelyet az asszonynak, így hetente egyszer láthatták egymást. Karácsonykor feleségemmel együtt magunkhoz fogadtuk a négyéves kislányt, mert az anyának dolgoznia kellett. Az anya könnyes szemmel mondta: „A kislány még egyetlen Karácsonyt sem töltött az apjával, mert az mindig börtönben volt. Egy napon megkérdezte tőlem az elítélt férfi, hogy miért teszem meg értük mindezt. Csak ekkor beszéltem neki tevékenységem valódi mozgatórugójáról. Megmondtam azt is, hogy diakónus vagyok. Így válaszolt: „Akkor a diakónus számomra: az egyház a mi szintünkön.” Milyen jó meghatározás! Az ő szemében megváltozott az egyház klasszikus képe. Ő az egyház jön hozzá, az egyház az aki megérti őt egy képviselője személyében. Ezután szeretett volna egyházi házasságot kötni a plébániatemplomban (a polgári házasságkötésükénél én voltam a tanúja), de ezt biztonsági okokból nem engedélyezte a börtönvezetés. Majd az asszony visszaköltözött Franciaországba, a férfi kiszabadult a börtönből és ... igen, eltűntek szem elől.

Gyakran kerülök komikus helyzetekbe. Ezt történt egy fiatal marokkói férfi esetében is, aki analfabéta volt, s szeretett volna megtanulni olvasni és számolni. Elláttam könnyű olvasmányokkal, tankönyvekkel. Három hónap múltán rendkívül büszkén és elégedetten közölte, hogy elég volt a tanulásból, hiszen már el tudja olvasni az erotikus kiadványok fő címeit. S mindezt egy diakónus segítségével érte el! Egy másik elítélt megkért, hogy keressem meg a feleségét, mert nagyon aggódik, hogy az asszony hűtlen lett hozzá. Felkerestem az asszonyt, aki a város legszegényebb nyomornegyedében lakott, látogatásomkor azonban nem tartózkodott otthon. Egy idősebb szomszédasszony felvilágosított: a fiatalasszony nincs itthon, de haza tudja hívni, mert „itt áll kinn az utcáson”. Addig is térjek be hozzá. Meglepődtem, hogy a lepusztult homlokzat mögött luxuslakás rejtőzik. A nappaliban pedig négy hölgy tartózkodott, meglehetősen kihívó öltözékben. Azonnal rájöttem, hová kerültem. Szerencsémre megéreztem a kliensem felesége és a segítségemre sietett. Bemutatott: „Ő Ánem azért” jött. Ő az egyház embere, és gondoskodik a férjemről a börtönben.” Ezzel megváltozott a légkör. A hölgyek megigazították ruházatukat, majd sorjában elkezdtek a problémáikról beszélni és tanácsot kértek. Igaz, ezek a problémák többnyire az igazságszolgáltatással voltak kapcsolatosak.

Összefoglalva: ismét csak Jean Huard püspök szavaival élve: „Az egyház számára égetően fontos, hogy szembesüljön a szegénység és nyomor minden formájával.” Ehhez a szegénységhez és nyomorhoz hozzátartoznak mindazok az emberek, akik az egyház peremén, avagy a templom küszöbén állnak, s várnak, keresnek valamit. A válasz keresése, a kiút megmutatása minden keresztény feladata. Nekünk diakónusoknak azonban állandóan olvasnunk kell az „idők jeleiből”, hogy felfedezzük missziós tevékenységünk prioritásait, különösen ott, ahová a Lélek állít bennünket, különösen ott, ahol az egyház nem jelenik meg, de ahol mégis szeretné felmutatni a reményt.

(Fordította: Molnár Ferenc)

Isten népének LELKIPÁSZTORI GONDOZÁSÁRA és szüntelen gyarapítására az Úr Krisztus különféle tisztségeket alapított egyházában, melyek az egész Test javát szolgálják.

Az ilyen tisztségek között már az apostolok korától kezdve kitűnik és világosan látható a diakonátus, mely az Egyházban mindig nagy megbecsülésnek örvendett. Erről tanúskodik kifejezetten Szent Pál apostol mind a Filippiekhez írt levelében, amelyben nemcsak a püspököket üdvözli, hanem a diakónusokat is, mind a Timóteushoz küldött levélben, amelyben felsorolja a diakónusok elengedhetetlen tulajdonságait és erényeit, annak érdekében, hogy méltók legyenek a rájuk bízott szolgálathoz.

Antiochiai Szent Ignác kifejezetten állítja, hogy a diakónus feladata nem más, mint „Jézus Krisztus szolgálata, aki az idők kezdete előtt az Atyánál volt és az idők végén megjelent”; s megjegyzi: „A diakónusoknak is, akik Jézus Krisztus misztériumainak szolgálói, mindenben tetszeniük kell mindenkinek, hiszen nem az ételek és italok diakónusai, hanem Isten egyházának szolgálói”.

Szmirnai Szent Polikárp buzdítja a diakónusokat, hogy legyenek „mindenben mértékletesek, irgalmasok, serények, s éljenek annak az Úrnak igazsága szerint, aki mindenki szolgája lett”. Sőt a „Didascalia Apostolorum” szerzője Krisztus szavaira emlékeztet: „Aki nagyobb akar lenni köztetek, legyen a szolgátok”, s ezt a testvéri buzdítást a diakónusokra alkalmazza: „Így tegyetek ti is, diakónusok, ha rátok kerül a sor, hogy életeteket adjátok testvéreitekért a szolgálatban, melyet el kell látnotok... Ha tehát az ég és föld Úra szolgálatakat tett nekünk, mindent eltűrt és elviselt értünk, mennyivel inkább kell nekünk is szolgálnunk a testvéreinknek, hogy mi, akik követői vagyunk és Krisztus helyén állunk, hozzá hasonlítsunk?”

(Részletek VI. Pál pápa Ad pascendum kezdetű apostoli leveléből)

SIMON ANDRÁS

Négy bekezdés a szenvedésről

(I.) A szenvedés a bölcsesség előszobája.

(II.) A szenvedés a bölcs számára út az élet anatómiájának megismeréséhez, a hitetlen számára viszont értelmetlenül és igazságtalanul kimért sorscsapások folyamata.

(III.) A maradandó értékeket általában nem könnyed eleganciával hozza létre az ember, hanem megszenved értük. Ugyanakkor egyetlen teljesítményt sem az minősít, hogy milyen szenvedés árán született, hanem az, hogy mennyire hasznos, vagyis mennyi szeretetet szabadít fel.

(IV.) A szenvedés – vagy helyesebben: az elszívódás képessége – minden szeretet alapja. Úgy is mondhatnánk, hogy a szeretet külső megnyilvánulásainak szilárd tartástadó „láthatatlan szerkezete”. Enélkül az erős váz nélkül a szeretet cselekedetei csak fedezet nélküli látványos gesztusok lennének. Hiába bájolgó kedvesség, hízelgő szavak, vagy bizalmas érintés: akiért nem vagyunk készek szenvedni is, azt nem szeretjük igazán.

A kegyelemről

A kegyelem állapota nem korlátozódik csupán azokra a kivételes alkalmakra, amikor szinte „kéz-zelfoghatóan” megtapasztaljuk az Istent. Hitem szerint a kegyelem állapota magában foglalja azt a legalapvetőbb keresztény életérzést is, hogy gyarlóságunk súlya alatt minden percben rászorultaknak érezzük magunkat Isten szeretetére.

Íly módon könnyen meglehet, hogy az „utolsó”, a megesettek és állandóan visszaesők százszor inkább a kegyelem állapotában vannak – amikor Isten felé nyújtják erőtlenséget –, mint az őket megítélő mai farizeusok, akik vélt felsőbbrendűségük magasából lekicsinylően tekintgetnek az alant járókra. Noha tiszteletre méltó és bizonyára őszinte eltökéltséggel törekszenek vallásuk gyakorlására, eközben megfélemednek a szeretet megéléséről, így nemegyszer segítségére váró lelkek válnak szívük vakságának áldozataivá.

De semmivel sem jobb náluk az, aki elítéli őket. Hiszen sejthető, hogy ezeknek az embereknek a fölényessége és külsőségeiben villogó vallásgyakorlata mögött gyakran megtört életek, elhidegült emberi kapcsolatok, vagy kétségbeesett önigazolási kísérletek rejlenek. Ha nem is merik bevallani maguknak, biztosan sokat szenvednek emiatt.

S vajon van-e köztünk egy is, akit gyenge pillanataiban meg ne kísértett volna az „Isten-birtoklás”

alszent gögje? Legyünk hát alázatosak a kegyelemmel szemben és ne hideg magabiztossággal „tudjuk”, hanem minden idegszálunkkal kívánjuk az Istent. Győzzön szívünkben az irgalom, amely képzelt nagyságukban nem ostorozza, hanem inkább szánja a felfuvalkodottakat, viszont lehajol az elesettekért, hogy erőtlenségüket átélve osztozzon velük Krisztusban.

Az alázatról

Az alázat Jézus teljes kiszolgáltatottságának vállalása. Önkéntes lemondás az ERŐ és a HATALOM alkalmazásáról mindenkivel, de elsősorban azokkal szemben, akiket e hatalom birtokában – talán éppen gonoszágaik viszonzásaképpen – akár össze is roppanthatnánk.

Könnyebb igazságot szolgáltatni magunknak, mintsem kívánni, hogy az Igazság maga tegyen bizonyosságot mellettünk. Jézusnak is könnyebb lett volna tizenkét légió angyallal kiszabadítania magát megalázói kezéből, mint elviselni, hogy a csőcselék arcul üsse, leköpdösse, s végül ruháitól is megfosztva a keresztre szegezze.

Valahogy ugyanígy kellene nekünk is megkísérelnünk a lehetetlent: nem visszabántani, ha bánatnak, nem visszavágni, ha fájó szavak töreit repítik felénk, tisztának maradni, ha sárba rántanak is.

Istenem, hányszor tudnánk – úgy igazán fején találva a szöveget – elsőprő szellemi fölényrel jól visszamondogatni, s a felénk hegyes töröket hajigálót egyetlen jól célzott dárdadobással a falhoz szegezni... És hányszor meg is tesszük: büszke önértetünk, pallérozott agyunk „nagy diadalára és koldus szívünk még nagyobb boldogtalanságára. Mert szándékaink ellenére az „önvédő visszavágásból” sokszor megsemmisítő megtorlás lesz, s amit csupán figyelmeztető karcolásnak szántunk, könnyen válhat halálos sebbé.

Milyen jó lenne, ha elhinnénk, s e hit által meg is tapasztalnánk: Jézus képessé tesz bennünket arra, hogy hozzá hasonló alázattal elszívódjunk a kicsinyesség, az irigység és más szeretetlenségek törvéteit.

Ha időt adunk az Igazságnak, az alázat felmágasztal minket, de ha türelmetlenül magunk szerzünk érvényt az igazságunknak, délceg önértetünk felmorzsolja szeretetünket. Ezzel a mentalitással birtokolhatjuk ugyan a minket megillető jogokat, de soha nem érthetjük meg Jézust, aki bár tehetne volna, mégsem mentette meg magát. Megváltásunk ára ez.

Ifj. Lele József

A jót kell nemesíteni

A bűnözéssel csak újságban, rádióban, tévében – tehát csak közvetve – találkozó embernek a legfájdalmasabb az, amikor emberi gyarlóságból, felelőtlenségből, illetőleg megalapozott tudatosságból származó bűncselekményről hall, olvas. Ez nyilván abból adódik: hogy a bűnözést tehát csak távolról ismerők lelke igenis elfogadja, hogy alapjában minden ember jó, legalábbis a jóból van benne több. Ezért aztán nemcsak önmagában, hanem embertársaiban a több-kevesebb jót próbálja ápolgatni; nehogy sérüljön nehogy, elkorcsosuljon, és azáltal a teljes ember odavesszen.

De mit tehet egy börtönt, fogdát, fegyházat de még csak párnapos *dutyit* sem járt magunk fajta azokért, akik számára – többszöri visszakerülés nyomán – a börtön egyfajta, öröklakássá kezd válni? Mert képtelen a társadalomba való visszailleszkedésre, hát ismét elkövet valamit, és máris ott van, ahonnan kiindult: a rácsok mögött.

És mivel mi tökéletesen tisztában vagyunk azzal, hogy csak azt segíthetjük jó eredménnyel a vissza-illeszkedésben, aki maga is akarja ezt, a visszatérőkre kevesebb gondot fordítunk. Azokra tehát, akikre éppen többet kéne. Még akkor is, ha tudjuk, nem egy közülük a leghatározottabban elutasítja jobbító, feljűk való közeledésünket.

A küzdelmet mégsem adhatjuk föl!

Már csak azért sem, mivel a börtönpasztorációban tapasztalható eredmények is igazolják: értelmes és szükséges ez a munka, az emberért, a családért, a környezetért

A tápai székhelyű, immáron jelentős – nem csak magyarországi területen áldásosan működő – Mécses Szeretetszolgálat munkáját kezdetben magam is kételkedéssel fogadtam. Ám mielőbb azt az oldalát vizsgáltam, amelynek révén a szeretet jegyében, a Gondviselés oltalmában akarnak tenni. Tenni olyanokért, akiből látszólag kiszökött a jóság, s helyébe a bűnöző, a gonosz, a rossz hajlam fészkelődött. A jó tehát látszólag szökött ki, ám ugyanilyen látszólagos a rosszra való eltévelyedésük is. Vagyis nem szabad egy hallásra, egy látásra „egy tallóra venni” bűnöket elkövető embereket, lett legyen szó nőről, férfiról, ne adj’ Isten fiatalokúró. Minden eset egyedi, így is kell hozzájuk közelíteni. Ugyanis, ha nem ezt tesszük, az enyhe bűnözőből is könnyen csinálhatunk garázdát, tudatos visszatérőt, mert kivetettnek, meg nem értettnek véli a vele való – szerinte durva – bánásmódot. És erre úgy reagál, hogy *csakazértis* megmutatja –: és most már súlyosabb cselekményekkel árt a környezetének.

A témában kívülállóként, de nem teljesen laikusként szeretnék mozogni, s a magam szerény eszközeivel segíteni. Úgy, és annyit, amennyire a magam-

fajta gondolkodó képes. Egy, ami biztos: a föltétlen segítség szándékával. És ez nem más, mint az IMA. Az imádkozás segély kérő sugallata, hiszem és tudom: eljut Isten elé, legfőképpen akkor, ha közvetlenül Hozzá fordulunk. És eljut ha a Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérjük; de azt is tudom, hogy Isten meghallgatja mindazon, számára kedves lelkek könyörgését, akik örök példaértékei voltak és maradnak a földön, lett-légyen annak földi élete bárhol. Itt természetesen a magyar boldogokra és szentekre gondolok, akik már odafönt dicsérhetik a teljes Szentháromságot, és akiknek imája kellő foganattal bír – miértünk.

Mivel itt élünk Szegeden, amely metropolisztárszomszédságában Tápén van a Mécses Lelkiség segítőszolgálatnak a központja, hadd tehessek egy javaslatot. Jelesen arra, hogy kérjük egyénenként, és közösen is egy nagy szegedi magyarnak, *Bálint Sándor* szentéletű tudósunknak az imádságos közbenjárását a bűnt elkövetőkért. Imádkozzunk mi, akik föltétlen hittel, és szerető részvétellel akarunk rajtuk segíteni. Imádkozzon minden bebörtönzött, hiszen az együtt gondolkodásban az ő imájukra van nagyobb szükség.

Most, e Lap segítségével szeretném eljuttatni a börtönökben lévőkhöz azt az imát, amelyet *Gyulay Endre* Szeged-Csanád megyei püspök úr írt, és amely Bálint Sándor közbenjáró könyörgésével áll most itt, mindnyájónk számára:

Ima Istenben boldogult Bálint Sándor pártfogásáért:

*Te, aki annyira ismerted az emberi gondokat és nehézségeket, és oly sokszor győzedelmeskedtél Isten erejével a világ csábító kísértései felett, aki az emberek hálátlansága ellenére is az Úr segítségével mindenki-
nek szeretetet tudtál viszonzásul nyújtani, járj közbe jelen gondjaim miatt az Úrnál, kérd Őt, hogy a Te közbenjárásodra hallgassa meg kérésemet és adja meg a kért kegyelmeket. Tudjuk, hogy az Úr szívesen veszi hűséges szolgátnak a könyörgését, és teljesíti azokat, ha a kérőnek is lelki javára válik. Járj közbe értünk Istenünk színe előtt, hogy a jelen gondjaink az Ő akarata szerint oldódjanak meg. Amen.*

Molnár János

VILÁGÍTSON ERDÉLYBEN IS A MÉCSSES-LELKISÉG

A nemzet egy test akkor is, ha nagyhatalmi-politikai érdekek mesterséges választófalakat emelnek tagjai közé. Így gondolja ezt Dr. Majzik Mátyás is, ezért indult Erdélybe május 27-én, hogy a magyar katolikus börtönpasztorációban általa kezdeményezett, és már fogalommal vált Mécses-lelkiséget ismertesse, terjessze a romániai katolikus egyházban. A cél Dés, a Kolozsvártól északra fekvő, mintegy ötvenezer lakosú kisváros, ahol ferences szerzetesek élnek, s egy közülük, Damján testvér börtönpasztorációt folytat.

Utunk festői tájakon vezet, végre egészen jó minőségű utakon, ahol a magyar történelem és egyháztörténet számtalan fontos eseménye visszaköszön. A világosi, lip-pai, dévai várak maradványai kudarc és dicsőség emlékéitől terhesek. A gyulafehérvári bazilika súlyos formáktól dominált, egyszerűségében is magasztos hajója katolikus és protestáns fejedelmek, hadvezérek, egyházfők nyugvóhelye. Egyszerre megnyugtató és félelmetes a Tordai hasadékból hangzó kakukkszó a vad sziklák tragédiákat idéző meredek falaira vetítve. Maga a város pedig, Torda nemcsak füstöt okádó cementgyáráról híres, hanem a kolozsvári utat kettéosztó templomáról, amelyben sok fontos erdélyi országgyűlést tartottak őseink.

A dési rendház templomában már megkezdődött az esti mise, mire odaérkezünk. Kint zuhog az eső, bent százfőnyi gyülekezet hallgatja vendéglátónk, Damján testvér Assisi Szent Ferenc szellemében tartott prédikációját. Testvéri szeretettel fogadnak, bár sok teendője van még a késői óra ellenére is az atyáknak.

A rendházban hat szerzetes él. A három fiatal: Damján, Samu és Ambrus Szegeden tanultak. Dezső atya idős kora miatt már a közös étkezésekre is alig jár le. Rókus atya a ház gyakorlati teendőivel foglalkozik, Lukács atya inkább a szellemiekben jártas, a szakrális folklórt tanulmányozza. Bár az épület peres eljárással visszakerült az egyház tulajdonába nagyobbik részét még mindig a városi múzeum foglalja el. Szerencsés helyzet, hogy a földszinten működő üzletek bérleti díja az egyházé, arra alapozva megkezdheték a templom renoválását.

A másnapi munkaprogram első pontja a Mécses-lelkiséggel kapcsolatos dialógus. Ennek során Dr. Majzik Mátyás nemcsak a konkrét elmélettel foglalkozott, kitért a Magyar Börtönpasztorációs Társaság sokrétű tevékenységére, és megismerkedett a romániai börtönpasztoráció sajátos munkafeltételeinek újabb vonatkozásaival. (Korábban maga is részt vett két sikertelen kísérletben, amely az elítéltek lelkigondozását kívánta felvállalni. Néhány éve a román állam, az ortodox egyházzal karöltve börtönlelkészi státusokat hozott létre. Minden romániai börtönben állami fizetést élvező, csak a börtönök vallási kérdéseivel foglalkozó ortodox lelkészek működnek. Ők engedélyezik más egyházak képviselőinek börtönszolgálatát is. Rendszerint nem gördítenek akadályt munkájuk elé, de sok esetben államegyházi öntudattal járnak el, amit az ortodox egyház kedvezményezett státusára alapoznak. Például a szamosújvári börtönben, ahol a dési Damján testvér is

szolgál, eredetileg ökumenikus istentiszteletek céljára a korábban raktárként működő kápolnát felújították. A renoválás ortodox szempontok szerint készült, a munka ökumenikus összefogással. Románia egyik legelismertebb ikonfestőjével ortodox templombelső alakították ki, az ikonosztáz fafaragásait csíki székely katolikus elítéltek faragták, a trónusok modellje a görög-katolikus püspöki szék. A református és görög-katolikus lelkészek tiltakoztak a kápolna ilyenfajta kisajátítása ellen, eredménytelenül. Damján testvért nem hívták meg a felavatásra, azóta sem tarthatott ott misét. Ez mégis előnyököt is jelent munkájában. A kultúrterem, ahol misézhet, a börtön belterületén van, sokkal könnyebben találkozhat azokkal, akik igénylik a szolgálatát.

A program második pontja: látogatás a Déstől 13 kilométerre lévő szamosújvári börtönben. Az épület, mint az erdélyi büntetés-végrehajtási intézmények általában a monarchiában épült, és a kommunista érában a politikai foglyok egyik leghírhedtebb „nevelő-otthona” volt. Arról is híres, hogy temetőjében nyugszik Rózsa Sándor.

Vendéglátóink Székely Csaba nevelőtiszt és Prodan Petru ortodox börtönlelkész a portán, addig is, amíg az útleveleinket ellenőrzik, és belépési engedélyre várunk, elmondják, milyen is a börtönlelkészi szolgálat Romániában, illetve meghallgatják, hogy a börtönpasztoráció milyen keretek közt folyik Magyarországon. Az ortodox lelkész számára nehezen értelmezhető, hogy Magyarországon nem az állam biztosítja a börtönpasztoráció anyagi feltételeit, hogy az ökumenikus és katolikus börtönszolgálat vezetője nem pap, hanem egykori nevelőtiszt, hogy a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság mellett számos alapítványi börtönmisszió is létezik.

Megérkezik a börtönparancsnok-helyettes Chioreanu Ioan, aki átadja a távollévő parancsnok üzenetét, miszerint igyekszik mihamarabb visszatérni Kolozsvárról, hogy személyesen találkozzunk. Bevezetnek a börtönbe, amelynek belső kapuja fölött Szent Péter és Pál ikonjai, mint a börtön védőszentjei nézik a ki-bevonuló elítélteket és fegyőröket. A falfestmény egyedülálló a román börtönökben mondják, mint ahogy az a tiszteletlábla is, ami a kápolna bejáratánál készlet emlékeztetésre. Azoknak a lelkészeknek állít emléket, akik a kommunizmus idején a szamosújvári börtönben szenvedtek. Székely Csaba figyelmzett, hogy a második sor 13. helyén Csiha Kálmán jelenlegi kolozsvári református püspök is feljegyeztetett. Feltehetően a rendszerváltás után kapott egyházi rang áll a megiszteltetés háttérében, hogy egyetlen magyarként felkerült a listára. Amikor közlöm az ortodox lelkésszel, hogy kapásból tudnék tíz magyar lelkész felsorolni, akik közül némelyek hosszabb ideig szenvedtek ott, mint a püspök, azt válaszolja, hogy sajnós az irattár hiányos, és a listát sem lehet a végtelenségig bővíteni.

A kápolna és környéke a Paradicsomot idézi. Ez volt az elképzelés is, hogy amikor az elítéltek istentiszteletre mennek úgy érezzék, hogy a pokolból a paradicsomba jutottak. A bejáratától a kápolnáig vezető utat virágágyások,

halastó, és az erdélyi történelem nagyjainak festett alakjai kísérik. A magyarok közül Hunyadi János és Dózsa György érdemelte ki, hogy a román történelemszemlélet sajátos szempontjai szerint megfessék. Bent a kápolnában megtudjuk, hogy nem ortodoxok is részt vesznek az ortodox szertartáson, a kórusban katolikusok is énekelnek, a muzsikának a maguk módján imaszövegeiken imádkoznak. Prodan Petru szerint a történelmi egyházak békésen együttműködnek, a neoprotestánsok azonban megszegték a hallgatólagos szabályt, és olyan iratokat terjesztettek nemrég, amiben kifejezetten támadják a történelmi egyházakat. Később a börtönvezetés által felajánlott ebéd elfogyasztása után a parancsnokhelyettesel kiegészülve folytatódik a dialógus. A beszélgetés folyamán kiderül, hogy sok a közös tapasztalat, hogy hasznos lenne a kapcsolatok kibővítése, tisztázódik a kápolnával kapcsolatos ortodox álláspont: a területileg illetékes Kolozsváron székelő ortodox püspök a többi történelmi egyház püspökeivel a legmagasabb szinten szeretné rendezni a kápolnahasználat kérdését. Eltérnek a vélemények a Prison Fellowship International tevékenységének megítélésében. Abban viszont a román fél is egyetért Dr. Majzik Mátyással, hogy az amerikai szemléletű és központú társaság nem értheti a kelet-európai történelmi fejlődés nyomán kialakult helyzetet. Nyomatott kiadványok cseréjével zárul a tárgyalás. Az ortodox lelkész az egyházi lap börtönpasztorációval foglalkozó rovatát ajánlja követendő példaként Majzik Mátyás figyelmébe. Meglepődik, amikor a Jobb Lator, a Mécses, valamint a társaság által kiadott könyvek tiszteletpéldányainak átadásával nyilvánvaló lesz, a magyarországi börtönpasztoráció önálló sajtótermékei színvonalasabbak és szakszerűbbek. Dr. Majzik kihangsúlyozza, hogy sajtótermékeink nyitottak voltak és lesznek, bármilyen együttműködésre, akár kétnyelvű oldalak megjelenítésére, romániai szerzők közlésére. Befejzésül mindkét fél elkötelezi magát a kapcsolatok rendszeresebbé tétele mellett. Erre a szamosújvári börtön küldöttségének júniusi, magyarországi látogatása lehet a következő alkalom.

A munkaprogram harmadik pontja a Déstől 150 kilométerre lévő Marosvásárhelyen tett látogatás. A ferencesek marosvásárhelyi templomát a főtéri új színház építésekor lebontották, emlékeztetőül csak a torony maradt. Cserébe a román állam az Ady-negyednek nevezett külváros moziját kínálta fel, amelyet átalakítottak templommá. A 25 éves jubileumot köszöntő mise utáni szeretetvendégség jó alkalom arra, hogy a marosvásárhelyi főesperes vezetésével egybegyűlt helyi plébánosok megismerkedjenek a börtönpasztoráció magyarországi helyzetével. Késő éjszaka érkezünk vissza Désre testben fáradtan, ám lélekben gazdagabban.

Harmadnap reggel a búcsúzás a közeli viszontlátás reményében történik: Damján testvér vezeti a Mécses lelkiség soronkövetkező lelkigyakorlatát. Magunkkal hozzuk erdélyi testvéreink szívből jövő vendéglátásának élményét. Az őszinte, lelket építő beszélgetéseknek nemcsak a hangulatát, hanem a megerősödött hitet, hogy bár az anyagi és egyéb természetű akadályok nem kerülnek el bennünket, a megvetettek elfogadtatásáért végzett munkát Istengazdag áldása kíséri.

DOKUMENTUMOK

BÁCS-KISKUN MEGYEI KÖZIGAZGATÁSI HIVATAL
6000 KECSKEMÉT, DEÁK FERENC TÉR 3.

HATÁROZAT

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság (Szeged-Táppé Heller köz. 6.) elnökének előterjesztett kérelmére az Alsószenttamási Társadalmi Rehabilitációs Központ (Tass) 25 fő ellátását biztosító börtönből szabadultak részére átmeneti elhelyezést nyújtó hajléktalan szociális intézmény tevékenységét határozatom jogerőssé és végrehajthatóvá válásától a Magyar Köztársaság ellátási területére

1999. december 31-ig ellátási érdekből ideiglenesen engedélyezem.

Felhívom az intézmény fenntartójának és vezetőjének figyelmét arra, hogy az általa létrehozott szociális intézménynek az engedélyezett tevékenységében meg kell felelnie a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló módosított 1993. évi III. törvényben, a végrehajtásáról rendelkező módosított 2/1994. (I.30.) NM számú rendeletben, valamint a módosított 29/1993. (II.17.) Kormányrendeletben foglalt előírásoknak.

Az intézmény szakmai tevékenységét a működését engedélyező szerv rendszeresen ellenőrzi.

Határozatom ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Népjóléti Minisztériumhoz címzett, de a Bács-Kiskun Megyei Közigazgatási Hivatalnál (Kecskemét Deák F. tér 3.) benyújtandó fellebbezésnek van helye.

INDOKOLÁS

A Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság elnöke a 161/1996. (XI.7.) Kormányrendelet rendelkezéseinek figyelembevételével kérte az Alsószenttamási hajléktalan átmeneti szállás részére a működési engedély kiadását. A működési engedély kérelemhez a 161/1996. (XI.7.) Kormányrendelet 3.§-ában előírt valamennyi, a kérelem elbírálásához szükséges mellékletet becsatolta.

A becsatolt iratokból megállapítottam, hogy a szociális intézmény a Kormányrendelet 6.§-a d) pontjában foglalt előírásoknak nem felel meg az alábbiak miatt.

– Az intézményben foglalkoztatott szakdolgozók szakképzettségi aránya 60%-os, amely alatta marad a 2/1994. (I.30.) NM számú rendelet 2. § (4) bekezdés b) pontjában meghatározott mértéknek.

Fentiekre tekintettel, mivel az intézmény további működése ellátási érdekből indokolt, ezért az ideiglenes működési engedélyt 1999. december 31-ig kiadtam.

Felhívom az intézmény fenntartójának és vezetőjének a figyelmét arra, hogy amennyiben a szakdolgozók szakképzettségi aránya eléri a jogszabályban meghatározott mértéket – szakképzettség megszerzése vagy személycserék kapcsán – úgy a végleges működési engedély kiadását kérhetik hivatalomtól.

Határozatomat a 161/1996. (XI.7.) Kormányrendelet 4. § b) pontjában biztosított jogkörömben eljárva e rendelet 6. §-a, a 15. (4) bekezdése, a módosított 1993. évi III. törvény 84–85. §-a, a módosított 2/1994. (I.30.) NM számú rendelet, illetve a módosított 29/1993. (II.17.) Kormányrendelet, valamint az államigazgatási eljárás általános szabályairól szóló módosított 1957. évi IV. tv. 42.§ (1) bekezdése alapján hoztam meg.

Kecskemét, 1997. szeptember 16.

dr. Metzinger Éva
hivatalvezető megbízásából:
(Berenténé dr. Meskó Mária)
főosztályvezető

Mit ad a Mécses a társadalomnak?

(folytatás az előző számból)

Tagjainknak, önkéntes munkatársainknak:

- lehetőséget ad számukra a másik (ember) felé fordulásra
- az önzetlen és személyválogatás nélküli szeretet gyakorlására
- tapasztalatot és *edzettséget* nyújt a tövises emberekhez való közeledésre, azok megérintésére és támogatására
- lehetőséget nyújt arra, hogy Krisztus tanítását helyesen kövessék és a krisztusi (a Tőle elvárt) szeretetet gyakorolják.
- lehetőséget nyújt a megbocsájtásra – extrém esetben: a személyes sértőinek a megbocsájtására is!
- lehetőséget nyújt arra, hogy tudatosabban, méltóbban és vágyakozva forduljunk Krisztus felé.
- lehetőséget nyújt a keresztény értékek élésére és terjesztésére.
- a személyiségünk (lelkünk) nemesítésére

(folytatjuk)

JOBB LATOR a Mécses Lelkiség lapja

Kiadja: a Mécses Szeretetszolgálat Magyar Börtönpasztorációs Társaság katolikus börtönlelképásztori szolgálata
Alapító főszerkesztő: Dr. Majzik Mátyás – Szerkesztőség: 6753 Szeged-Tápé, Heller köz 6. Telefon/fax: 36 62 495-592.

E-mail cím: MECSES-MAJZIK@tizanet.hu <http://www.tizanet.hu/MECSES-MAJZIK/>

ISSN 1218-4284

Előfizetés egy évre: Belföldön: 500 Ft, külföldön: 10 USA\$ vagy ennek megfelelő értékű más valuta

Nyomdai kivitelezés: Agapé Kft. Ferences Nyomda és Könyvkiadó, Szeged